

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

١٤٩٨

دانشکده حقوق

**پایاننامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته حقوق مالکیت فکری**

موضوع:

نقض حق تأثیف در حقوق ایران و انگلیس

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر میرقاسم جعفرزاده

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر عبدالهادی وحید

اساتید داور:

جناب آقای دکتر عبدالرسول قدک

جناب آقای دکتر منصور امینی

دانشجو:

۱۳۸۷ / ۱ / ۲۱

اکرم سالارپور گل ختمی

بهار ۱۳۸۶

۱۰۴۹۳۷

تقدیم به:

دو بزرگوار، پدر و مادرم، که در جوار نگاههای منتظر و مضطربشان شحف و شیطنت‌های کودکانه‌ام به نشاط و اندیشه آکادمیک مبدل شد.

تقدیم به:

خواهران و برادران عزیزم که هریک با طینت شفاف خود خانه خاطرم را از وجود کلبه‌ای لبریز از مهر و لبخند قامین ساختند.

تقدیم به:

یک ارتباط گمشده پاک که در مسیر آن با دوستان عزیزم سرسر و اتفاقهای دانشکده را با عشق و انگیزه طی کردم.

تقدیم به:

دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، خزانه بی پایان علم که خرسندم دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشدم با تلمذ در محضر استاد فرزانه آن طی شد.

تقدیر و تشکر

با تقدیر از جناب دکتر میرقاسم جعفرزاده، مدیر محترم گروه مالکیت فکری، که در سمت استاد راهنمای، پیوسته با راهنمایی‌های سازنده خویش در تدوین این پایان نامه اینجانب را هدایت نموده‌اند.

و تشکر از جناب دکتر عبدالهادی وحید که مشاوره‌های همواره‌شان از تدوین پلان تا تالیف نسخه پایانی همراه اینجانب بوده است و مراجعات مکرر به ایشان بیش از آنچه در رابطه با استاد مشاور توقع می‌رود همیج گاه از صبر و حوصله و راهنمایی‌های ارزش‌آفرین نکاست.

و تشکر از جناب دکتر عبدالرسول قدک که حضور ایشان به عنوان استاد داور مایه فخر و امتیاز پایان نامه پیش روست. گرچه تقدیر از وجود ان کاری و تلاش همیشگی این استاد عزیز در یک برگ از این نوشته امکان‌پذیر نیست، بیانه‌ای است برای ابراز ارادت یک دانشجو به دستافی که پر بهترین اندوخته‌اش را بی شائبه ارزانی داشت.

فهرست علائم اختصاری

آیین نامه اصلاحی قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب	آ.آ.ق.ت.د.ع.ا.
قانون آیین دادرسی مدنی	ق.ا.د.م.
قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب	ق.ت.د.ع.ا.
قانون مدنی	ق.م.
قانون مجازات اسلامی	ق.م.ا.
قانون مسئولیت مدنی	ق.م.م.

فهرست مطالب

<u>عنوان</u>		<u>صفحه</u>
چکیده	.....	۱
مقدمه	.....	۳
بخش اول: مفاهیم و انواع نقض حقوق ادبی و هنری		
فصل اول: مفهوم و منشا نقض حقوق ادبی، هنری ۱۱		
مبحث اول: تعریف نقض ۱۱		
مبحث دوم: منشا نقض ۱۴		
گفتار اول: اصالت در آثار ادبی ۱۷		
گفتار دوم: اصالت در آثار هنری ۱۹		
گفتار سوم: اصالت در آثار موسیقیایی ۲۰		
گفتار چهارم: اصالت در آثار نمایشی ۲۱		
فصل دوم: حقوق پدید آورنده و انواع آن ۲۲		
مبحث اول: حقوق مادی ۲۲		
گفتار اول: حق باز تولید و اقتباس ۲۳		
گفتار دوم: حق توزیع و انتشار ۲۷		
گفتار سوم: حق اجرا ۳۱		
مبحث دوم: حقوق معنوی ۳۴		
گفتار اول: حق انتساب ۳۶		
گفتار دوم: حق یکپارچگی (حرمت) ۳۹		

گفتار سوم: حق نشر.....	۱۴
فصل سوم: انواع نقض حقوق ادبی، هنری.....	۴۵
مبحث اول: انواع نقض از حیث موضوع.....	۴۵
گفتار اول: نقض حقوق مادی.....	۶۴
بند اول: نقض حق باز تولید و اقتباس.....	۴۶
بند دوم: نقض حق توزیع و انتشار.....	۵۰
بند سوم: نقض حق اجرا (پخش، گنجاندن اثر در برنامه‌های کابلی)....	۵۲
گفتار دوم: نقض حقوق معنوی.....	۵۵
بند اول: نقض حق انتساب.....	۵۶
بند دوم: نقض حق حرمت یا یکپارچگی.....	۵۸
بند سوم: نقض حق نشر.....	۶۰
مبحث دوم: انواع نقض از حیث نوع مداخله ناقض.....	۶۱
گفتار اول: نقض اولیه (مستقیم).....	۶۲
گفتار دوم: نقض ثانویه غیر مستقیم (غیرمستقیم).....	۶۴
گفتار سوم: اجتماع نقض اولیه و ثانویه.....	۶۶
بند اول: مسئولیت مستقیم رسا.....	۶۸
بند دوم: مسئولیت نیابتی رسا.....	۶۸
بند سوم: مسئولیت مشارکتی رسا.....	۷۰

بخش دوم: دعواهای نقض حقوق ادبی، هنری

فصل اول: اقامه ذینفع دعواهی نقض.....	۷۸
--------------------------------------	----

مبحث اول: ذینفع در آثار استخدامی	۸۴
مبحث دوم: ذینفع در آثار مشترک	۸۶
مبحث سوم: ذینفع در آثار جمعی	۸۹
فصل دوم: دعاوی حقوقی نقض	۹۳
مبحث اول: دعواهی مسئولیت قراردادی	۹۳
گفتار اول: انواع قراردادهای حقوق فکری	۹۴
بند اول: قرارداد انتقال (assignment)	۹۴
بند دوم: قراردادهای لیسانس (License agreement)	۹۴
گفتار دوم: ارکان مسئولیت قراردادی	۹۷
بند اول: قرارداد صحیح	۹۷
بند دوم: نقض تعهد قراردادی (تقصیر)	۹۹
الف) مدت قرارداد	۱۰۰
ب) نوع بهره برداری و قلمرو آن	۱۰۰
ج) تعهد لیسانس گیرنده به پرداخت حق الامتیاز	۱۰۱
د) تعهد لیسانس گیرنده به بهره برداری	۱۰۲
بند سوم: ورود ضرر	۱۰۳
مبحث دوم: دعواهی مسئولیت مدنی	۱۰۳
گفتار اول: نقض اولیه (مستقیم)	۱۰۵
بند اول: فعل زیانبار (اعمال یکی از اعمال انحصاری)	۱۰۶
بند دوم: رابطه سببیت	۱۰۷
بند سوم: ضرر	۱۱۷
گفتار دوم: نقض ثانویه (غیر مستقیم)	۱۱۸

مبحث سوم: ضمانت اجراءها و صلاحیت محاکم	۱۲۰
گفتار اول: ضمانت اجراءها	۱۲۱
بند اول: خسارت	۱۲۲
بند دوم: قرارها	۱۲۳
بند سوم: محاسبه منافع	۱۲۵
گفتار دوم: صلاحیت محاکم	۱۲۷
فصل سوم: دعاوی کیفری نقض	۱۳۱
مبحث اول: جرایم ناظر بر نقض حقوق مادی	۱۳۲
گفتار اول: جرم نشر یا پخش یا عرضه اثر دیگری	۱۳۲
گفتار دوم: جرم نشر و پخش و چاپ ترجمه دیگری	۱۳۷
مبحث دوم: جرایم ناظر بر نقض حقوق معنوی	۱۴۰
گفتار اول: جرم نقض حق انتساب	۱۴۱
گفتار دوم: جرم نقض حق حرمت (یکپارچگی)	۱۴۷
گفتار سوم: جرم نقض حق نشر	۱۴۹
مبحث سوم: ضمانت اجرا و صلاحیت دادگاه	۱۴۹
نتیجه‌گیری	۱۵۲
فهرست منابع	۱۵۸

چکیده

نظام حق تالیف، دو دسته حقوق مادی (حق بازتولید و اقتباس. حق پخش و توزیع، حق اجرا) و حقوق معنوی (حق حرمت، حق انتساب و حق نشر) را به آثار فکری اعطا می‌کند. منحصراً پدید آورنده از این حقوق برخوردار خواهد بود و اثری از این حقوق بهره‌مند خواهد بود که شرایط شکلی و ماهوی معینی داشته باشد. علیرغم تنوع و تفاوت شرایط شکلی در نظامهای حقوقی مختلف، شرط ماهوی «اصالت» در کلیه سیستم‌ها وجود دارد. در نظام کپیرایت حقوق انگلیس با نگاه اقتصادی اصالت به صرف کپی نبودن اثر از نسخه دیگری حاصل می‌شود، به عبارتی همین که شخص با سرمایه گذاری مالی ولو همراه با اندک سرمایه فکری اثری خلق کرده که جدید است و کپی اثر دیگری نیست، مستحق برخورداری از حمایت است و این حمایت با پیش بینی حقوق انحصاری (اقتصادی) تامین می‌شود اما در نظام حق تالیف ایران مانند فرانسه، اصالت مفهومی فراتر و عمیق‌تر از تازه بودن دارد. اصالت تجلی قوه خلاقه پدید آورنده در اثر است. به عبارتی اثر زمانی اصیل محسوب می‌شود که احساس و شخصیت ادبی، هنری پدید آورنده در جای جای اثر قابل تعقیب

باشد. اعمال هریک از حقوق انحصاری فوق الذکر اعم از مادی و معنوی توسط شخصی غیر از پدید آورنده و بدون اجازه او به نحوی که منجر به ایجاد نسخه‌ای جدید از اثر که متنضم بخشی از اثر که اصیل است، گرددموجب تحقق نقض می‌گردد.

نقض در قانون کپیرایت، اختراع و طرحهای صنعتی ۱۹۸۸ انگلیس شبه جرم محسوب می‌گردد، ارتکاب یکی از اعمال انحصاری پدید آورنده؛ فعل زیانبار خواهد بودو ایجاد نسخه جدیدی از اثر (کل یا بخشی از آن) ضرر و وجود بخش اساسی و اصیل اثر پدید آورنده در نسخه دیگری رابطه سببیت خواهد بود.

در ماده ۱۰۷ قانون فوق الذکر تنها برخی مصادیق نقض جرم انگاری شده‌اند، در حالی که در حقوق ایران قانونگذار نقض را جرم انگاری کرده و در مواد ۲۳ به بعد قانون حمایت از حقوق مولفین، مصنفین و هنرمندان ۱۳۴۸ پخش، نشر و ترجمه اثر دیگری را جرم دانسته است.

پدید آورنده که اثر زاییده ایده اوست، به عنوان ذینفع صلاحیت شروع تعقیب حقوقی و کیفری را دارد، تشخیص ذینفع دعوی در آثاری که محصول مداخله چند نفر است، دشوار است. بسته به اینکه کلیه اعضا در خلق مجموعه اثر مداخله داشته‌اند (نویسندهان یک کتاب) یا هریک بخشی مستقل از اثر را خلق کرده‌اند (آهنگسان، فیلم‌نامه نویس و بازیگر در یک فیلم) صلاحیت اقامه دعوی حقوقی و کیفری متفاوت خواهد بود.

در برابر هریک از دعاوی حقوقی و کیفری نیز ضمانت اجراهای متفاوتی در دو نظام حقوقی ایران و انگلیس وجود دارد که اختصاراً بررسی می‌شوند.

مقدمه

یک باب منزل مسکونی فروخته می‌شود و عین و منفعت برای همیشه به خریدار انتقال می‌یابد. با اجاره یک باب مغازه ارتباط موجر با منافع اجاره در طول مدت قرارداد قطع می‌شود و منافع در مالکیت مستاجر حاصل می‌شود. مسلم است نمی‌توان با اثر فکری به مثابه این قبیل اشیاء مادی بربخورد کرد و واگذاری آن را به معنای قطع همیشگی ارتباط پدید آورنده با اثرش دانست. از یک سو انعکاس حقوق ناشی از شخصیت و احساس ادبی یا هنری پدید آورنده در خطوط اصلی اثرش امری قائم به نفس است که همراه با قالب مادی ایده به دیگری انتقال نمی‌یابد و از سوی دیگر صرف سرمایه گذاری مالی صرفنظر از ایده مبتکرانه‌ای که در ورای اثر است، مقتضی است که هرگونه باز تولید، انتشار و بهره برداری مادی در انحصار پدید آورنده باشد. انسان همانطور که نسبت به جسم، مال، آزادی و حیثیت خود قائل به ارزش بود و هریک از آنها را با تدوین چهارچوب‌های حقوقی و با ابزار قانون از تعرض مصون می‌داشت، با آگاهی از قابل حمایت بودن داده‌های فکری خود در صدد ترسیم قلمرو حمایتی برای تضمین حقوق فکری خود برآمد.

نظامهای حقوقی ملی، انواع آثار و شرایط شکلی و ماهوی حمایت از آنها را احصاء و تعیین نمودند. وجه تشابه کلیه نظامهای حقوقی در حمایت از آثار، شرط اصالت است. اصالت، انعکاس قوه خلاقه پدید آورنده در جای جای اثر است به نحوی که اثر را از انواع مشابه تفکیک کند. این مفهوم به صورت واحد تعریف و تبیین نشده است. برخی نظامها از جمله ایران و کشورهای رومی - ژرمنی در احراز شرط اصالت با امساك بیشتری برخورد می‌کنند و هر اثری را به صرف ابتکاری بودن اصیل نمی‌دانند و انعکاس شخصیت ادبی و هنری منحصر پدید آورنده را لازم می‌شمرند، در حالی که در کشوری مثل انگلیس همین که اثر کپی نسخه دیگری نباشد کافی است. کشور انگلیس با نگاه اقتصادی و با هدف تضمین سرمایه گذاری مبتکران شمول آثار اصیل را با مسامحه در مفهوم اصالت گسترانده است.

مالکیت ادبی، هنری، چهار دسته آثار ادبی، هنری، نمایشی و موسیقیایی و حقوق وابسته (سازمانهای پخش، تولید کنندگان آثار فونوگرام و مجریان) را در بر می‌گیرد گرچه این رساله به صورت تطبیقی نقض حقوق را در دو نظام حقوقی ایران و انگلیس بررسی می‌کند و در نظام حقوقی انگلیس حقوق وابسته از چهار دسته آثار فوق الذکر تفکیک نشده و در کنار هم مطرح شده‌اند، اما در واقع نقض حقوق ادبی، هنری تعرض به اصالت موجود در آثار مورد حمایت است و شیرازه این رساله مفهوم اصالت و بیان نحوه وقوع تعرض به آن است. اصالت به معنای واقعی در حقوق وابسته وجود ندارد. سه دسته حقوق وابسته موجبات توزیع و اجرای نسخه‌های اصیل را فراهم می‌کنند این کار نیاز به خلاقیت ندارد، لذا در این رساله آثار ادبی، هنری از حقوق وابسته تفکیک شده است و تنها آثار ادبی، هنری، نمایشی و موسیقیایی بررسی می‌شوند. قانون

کپی رایت ۱۹۵۶^{*} انگلیس نیز این آثار را تحت عنوان (works) یعنی آثار و حقوق وابسته را تحت عنوان (subject matter) یعنی موضوعات قابل حمایت از یکدیگر تفکیک نموده بود. در قانون کپی رایت، طرحهای صنعتی و اختراع مصوب ۱۹۸۸^{**} انگلیس، این تفکیک از بین رفته است و قانونگذار در لیستی جامع از انواع ابتكارات قابل حمایت در کنار حقوق وابسته یاد کرده است.^۱

آثار واجد شرط اصالت و دیگر شرایط از دو دسته حقوق مادی و معنوی برخوردارند. قدیمی‌ترین مصدق حق مادی، حق باز تولید است که تکثیر نسخه‌های جدید اثر را در انحصار پدید آورنده قرار می‌دهد. با پیشرفت تکنولوژی نسخه‌های جدید از اثر در کوتاه مدت به صورت دیجیتالی ایجاد می‌شد و تسهیلات ارسال مخابراتی این آثار را در اختیار افرادی که در نقاط مختلف مستقر هستند به صورت همزمان یا در زمانهای مختلف قرار می‌داد. در نتیجه برای کنترل این قبیل نشر آثار، حق اجرا و درج در برنامه‌های کابلی شناسایی شد.

توزيع نسخه‌های اثر در بازار باید با رضایت پدید آورنده صورت گیرد و این حق توزیع و انتشار است که در انحصار پدید آورنده اثر قرار دارد. در کنار حقوق مادی فوق الذکر اثر پیوسته به نام پدید آورنده و بدون هیچ گونه تغییر در هیات ظاهری و اجزای آن ارائه می‌گردد حق انتساب و حق حرمت به ترتیب دو امر فوق را تضمین می‌کنند و از حقوق معنوی هستند.

کشورها پس از توصیف انواع حقوق، انواع تعرض و نقض حقوق فکری و ضمانت اجراهای مناسب برای هر یک را پیش بینی کردند. معمولاً حقوق به

---

* - از این پس قانون ۱۹۵۶ انگلیس.

** - از این پس قانون ۱۹۸۸ انگلیس.

^۱ - Bently, Lionel & Sherman, Brad, *Intellectual Property Law*, Oxford University Press, First Edition, London, 2001, pp. 51-52.

میزان ضمانت اجرایی که برای آنها پیش بینی شده است، از اهمیت برخوردارند. اینکه نظام حقوقی چه تدابیری اعم از حقوقی و کیفری پیش بینی کرده است، نکته بسیار مهمی است در حالیکه در نظامهای حقوقی دیگر همگام با خلق و ایجاد اشکال جدید اثر از قبیل ام پی تری‌ها، لوح فشرده و آثار دیجیتالی در فضای مجاز اینترنت، حقوق مالکیت فکری نیز تازه و به روز می‌شود و در مجموعه قوانین آن نظامها همانطور که تکلیف مالکیت نسبت به اشیاء و اموال مادی به وضوح و با لحاظ تنوع اموال تبیین و توصیف شده است، مالکیت فکری نیز باب مفصلی است که به مراتب - متأثر از تنوع آثار موضوع آن - تنوع آن بیشتر از مالکیت مادی است. درحالیکه در نظام حقوق ایران در حوزه حقوق فکری جز معرفی ابواب و شاخه‌های مالکیت معنوی، مباحث دیگر به صورت کلی و مبهم مطرح شده‌اند و این سؤوال که نقض حقوقی که به صورت کلی و مشوش در قوانین لازم الاجرا ایران مطرح شده‌اند به چه صورت محقق می‌گردد هنوز بپاسخ مانده است. اهمیت بحث نقض، شناسایی نقض حقوق ادبی، هنری، نحوه وقوع آن، انواع و آثار آن و نبود هیچ گونه سابقه تحقیق در این موضوع باعث شد نگارنده این موضوع را انتخاب و تعقیب نماید.

ضعف ادبیات حقوقی در این گرایش جدید در زبان فارسی و اینکه معادل سازی صحیحی در اندک آثار موجود صورت نگرفته است، مشکلاتی است که در تدوین مطالب موجود پیش رو بوده است. تطبیق مباحث در دو نظام حقوقی متفاوت از یک سو و ترجمه ناآگاهانه قوانین بیگانه و انعکاس آن در قوانین ایران موجب شده که بعضاً در برخی دسته بندیها، تفاوت‌هایی با کلمات مصرح در قوانین موجود وجود داشته باشد.

با وجود مشکلات فوق مدنظر است با روش تحلیلی، توصیفی و با استفاده از منابع محدود کتابخانه‌ای به سوالات زیر که در ارتباط با موضوع هستند، پاسخ داده شود.

اول: نقض حقوق فکری چه زمانی به وقوع می‌پیوندد و منشأ وقوع نقض چیست؟ به عبارتی پس از توصیف و شناسایی حقوق ادبی، هنری و تعیین محدوده آنها در هر یک از انواع آثار، مرز باید و نبایدها و اعمال مجاز از غیرمجاز تعیین می‌شود.

دوم: ذینفع در دعاوی فکری کیست و چه دعاوی برای تضمین و جبران حقوق خود می‌تواند طرح کند. آیا دعاوی به دعاوی حقوقی و کیفری تقسیم می‌شوند؟ عناصر تشکیل دهنده این دعاوی به همان ترتیبی است که در حقوق مادی وجود دارد یا به تبع تفاوت حقوق موضوع دعوی، دعاوی نیز قالبهای متفاوتی می‌یابند؟

سوم: طرح دعوی در چه دادگاهی صورت می‌گیرد؟ چه ضمانت اجرایی برای این دعاوی وجود دارد؟

درک پاسخ هریک از این سوالات منوط به دانستن سؤال قبلی است و نوعی ترتیب منطقی میان پاسخها وجود دارد. لذا در این پایان نامه برای تبیین موضوع به نحو صحیح، مطالب در دو بخش کلی مطرح گردیده‌اند. در بخش اول، مفهوم و منشأ نقض مطرح شده‌اند. درک نقض حقوق ادبی، هنری که وقوع آن در گرو تعرض به اصلالت اثر است به نوعی در گرو شناسایی هریک از انواع آثار و اصلالت در آنها است. در فصل اول از بخش اول مفهوم و منشأ نقض (اصلالت) در هر یک از انواع آثار بررسی گردیده و در فصل دوم، حقوقی که بر مبنای اصلالت به آثار ادبی، هنری اعطای گردیده احصاء می‌شود. در فصل پایانی از این بخش نیز انواع نقض از منظرهای موضوع نقض و میزان مداخله ناقض بیان می‌گردد.

در بخش دوم، در پی تصویری مشخص از نقض حقوق ادبی، هنری به عنوان عملی غیرقانونی، چهارچوب‌های حقوقی تعقیب ناقض یعنی دعاوی حقوقی اعم از قراردادی و مدنی نقض و دعواه کیفری نقض حقوق ادبی، هنری معرفی می‌شوند.

قبل از ورود به دعاوی نقض، شخصی که صلاحیت شروع و تعقیب دادرسی را دارد یعنی ذینفع معرفی می‌شود. بحث صلاحیت و ضمانت اجرا خارج از موضوع بحث است و خود موضوع رساله‌ای مجاز است اما برای بی‌پاسخ نماندن اینکه دعواه نقض توسط ذینفع در کدام دادگاه اقامه می‌شود و چه ضمانت اجراءایی دارد، در گفتار پایانی از دو فصل دعاوی حقوقی و کیفری، اشاره‌ای کوتاه به صلاحیت و ضمانت اجرا می‌شود. مطالب با تاکید بر قانون ۱۹۸۸ انگلیس، قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان، هنرمندان^{*}، قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی ۱۳۵۲^{**} و قانون حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای رایانه‌ای ۱۳۷۹ مصوب ایران^{***} مطرح خواهند شد.

* - از این پس قانون ۱۳۴۸ ایران.

** - از این پس قانون ۱۳۵۲ ایران.

*** - از این پس قانون ۱۳۷۹ ایران.

بخش اول:

مفاهیم و انواع نقض حقوق

ادبی و هنری

نقض هر حق تعرض به قلمرو حقوقی است که قانونگذار ترسیم کرده است. این قلمرو بر مبنای اصالت در آثار اعطا می‌شود. بحث پیرامون نقض حقوق ادبی، هنری قبل از هر چیز مستلزم تعریف کامل از نقض است و این تعریف در گرو تبیین مفهوم اصالت به عنوان منشأ نقض و احصاء حقوقی که بر این مبنای اعطا می‌شود خواهد بود. اصالت که در قالب مادی و تجسم یافته ایده نمودار می‌گردد در هر دسته از آثار متفاوت است. در هریک از آثار، ابزار بیان ایده پدید آورنده تقاؤت دارد. در آثار ادبی، الفاظ، در آثار نمایشی فعالیت‌ها و عملکرد، در آثار موسیقیایی اصوات و در آثار هنری رنگها و شکل بیان مقصود می‌کند. در نتیجه اصالت در بافتها و پارامترهای هر اثر به شکل متفاوتی متجلی خواهد بود. در این بخش در فصل اول پس از تعریف نقض، اصالت در هر یک از آثار تعریف می‌گردد.

بر مبنای اصالت حقوق مختلفی به پدید آورنده اعطا می‌گردد که به دو دسته کلی حقوق مادی و معنوی تقسیم می‌گردند که در فصل دوم مفاهیم این حقوق و قلمرو آنها مشخص خواهد شد.

در فصل آخر انواع نقض حقوق ذکر خواهد شد. نقض از منظرهای مختلفی قابل تقسیم است که مهمترین منظر، انواع حقوق است. نقض حقوق به تبع تعریفی که در فصل دوم از انواع آن ارائه گردیده است، تعریف می‌شود. در نهایت نظر به اینکه مساله به صورت تطبیقی در دو نظام حقوقی ایران و انگلیس

بررسی می‌شود و در قانون ۱۹۸۸ این کشور نقض به اولیه و ثانویه تقسیم شده است، در این بخش نیز نقض از منظر میزان مداخله ناقض به اولیه و ثانویه تقسیم می‌شود. در هر یک از انواع نقض، ناقض کسی است که عمل غیرقانونی را مرتکب شده است. امروزه شایع‌ترین مصادیق نقض در فضای مجازی، «اینترنت»، است. بخش قابل توجهی از محتويات مختلف اینترنت آثار قابل حمایت هستند اما به راحتی توسط کاربران بازتولید، توزیع و ... می‌شوند. دشواری شناسایی کاربران ناقض موجب طرح مسئولیت رسا (ISP) به عنوان واسطه بین ارائه کنندگان خدمات اینترنتی و کاربران گردیده است. رسا موجبات و فضای نقض را فراهم می‌کند و کاربر مستقیماً مرتکب نقض می‌گردد. لذا در گفتاری جدگانه اجتماع نقض اولیه و ثانویه و مسئولیت هریک بررسی خواهد شد.

فصل اول: مفهوم و منشاً نقض حقوق ادبی، هنری

در این فصل سعی می‌شود نقض حقوق ادبی، هنری با تاکید بر حقوق انحصاری، عدم رضایت مالک این حقوق و اصالت تعریف شود. منشاً و شیرازه نقض، اصالت است که به صور مختلف نادیده گرفته می‌شود و مورد تعرض قرار می‌گیرد اصالت در هر دسته از آثار به نحو مختلفی متجلی می‌گردد. در دو مبحث نقض و منشاً آن به شرح زیر بحث می‌شود.

مبحث اول: تعریف نقض

نقض هر حق زیر پا گذاشتن و تعرض به آن حق است. نقض حقوق فکری نیز زیر پا گذاشتن حقوقی است که قانونگذار یک کشور به اثر اصیل قابل حمایت اعطای کرده است. این حقوق به اثری اعطای می‌گردند که اصیل باشد. به